URINOKULTURA

Urinokultura je zasejavanje urina na hranljive bakteriološke podloge, sa ciljem otkrivanja i identifikacije bakterija koje mogu biti uzrok infekcije urinarnog trakta (mokraćnih puteva).

NORMALNO – urin je sterilan (ne sadrži bakterije, niti druge mikroorganizme).

Ispituje se jutarnji uzorak urina, uzet ujutro odmah nakon ustajanja.

Zašto se radi urinokultura ?

Urinokultura se može raditi zbog:

1. Dijagnostifikovanja infekcije mokraćnih puteva

Simptomi: bol ili peckanje pri mokrenju, učestalo mokrenje, osećaj iznenadne potrebe za mokrenjem, groznica, krv u mokraći, neugodan miris, bol u trbuhu ili u krstima.

Nenormalan rezultat analize urina, odnosno povećanje broja belih krvnih ćelija i pojava bakterija u sedimentu, upućuje na testiranje urina urinokulturom.

2. Identifikovanja najboljeg antibiotika za lečenje infekcije (antibiogram – test osetljivosti)
3. Dokazivanja da je infekcija izlečena

Kako se pripremiti i kako se radi urinokultura *?*

Izbegavati mokrenje pre ostavljanja uzorka urina jer je prvi jutarnji uzorak najbolji za urinokulturu. U sterilnu posudu sakupiti uzorak urina za testiranje, a uzimati ga iz srednjeg mlaza. (**Prvi uzorak urina izmokriti van posude, srednji u posudu, a poslednji mlaz takođe van**).

Ispravno uzimanje srednjeg mlaza

- Oprati ruke
- Ako posuda za sakupljanje ima poklopac, pažljivo ga skinuti i odložiti na čistu površinu, tako da unutrašnja strana bude okrenuta na gore
- Očistiti prostor oko genitalija
- - muškarac bi trebao navući kožicu i potpuno očistiti glavicu penisa tuferom vate ili gaze
- - Žena bi trebalo da jednom rukom raširi nezaštićeni deo kože oko vagine, a drugom rukom sa tuferom vate ili gaze očisti ceo prostor oko vagine i uretre. Brisanje treba da ide od prednjeg prema zadnjem delu da bi se izbeglo inficiranje uretre bakterijama iz anusa.
- Početi mokrenje u toalet. Žena bi trebalo da drži odvojeno kožu oko vagine i dok mokri.
- Nakon što je urin tekao nekoliko sekundi, postaviti bočicu pod mlaz urina i sakupiti 45 - 60 ml srednjeg mlaza, bez prekidanja toka.
- Izbegavati dodir ruba bočice sa genitalnim područjem i izbegavati menstrualnu krv u uzorku urina.
- Završiti mokrenje u toalet.
- Pažljivo vratiti poklopac bočice na mesto i zatvoriti posudu. Doneti je u laboratoriju. Ako ste uzorak urina sakupili kod kuće, a treba vam duže od jednog sata da dođetre do laboratorije, onda uzorak urina zaledite.

- Ako se koristi urikult, isti je postupak. Odvojiti poklopac urikulta i srednji mlaz urina preliti preko podloga na štapiću urikulta. Mokrenje završiti u toalet. Zatvoriti poklopac urikulta i ostaviti uzorak u laboratoriji.

Rezultati urinokulture

Rezultati su obično gotovi u roku od jednog do tri dana. Broj bakterija u datoj količini urina se procenjuje. Procenjuje se da 100 000 ili više bakterija na mililitar urina izaziva infekciju. Ako rezultati urinokulture upućuju na infekciju, antibiogram može biti urađen sa ciljem da se odredi najbolji antibiotik koji će ubiti bakterije.
Za dijagnostikovanje tuberkuloze koja se proširila na mokraćne puteve uzorci prvog jutarnjeg urina se sakupljaju tri do pet odvojenih dana.

Šta utiče na test?

- Uzimanje antibiotika može dati lažno negativan nalaz. Skorašnja upotreba antibiotika ili uzimanje velike doze vitamina C mogu sprečiti ili usporiti razvoj bakterija u urinokulturi.
- Nepravilno uzimanje, zagađenost ili dugotrajno držanje na toplom uzorka urina, mogu biti uzroci netačnih rezultata urinokulture.
- Mokrenje pre ostavljanja uzorka urina treba izbegavati.
- Upotreba diuretika (lekova ili sredstava koji pospešuju izmokravanje) ili uzimanje puno tečnosti povećavaju količinu urina. To može relativno sniziti koncentraciju bakterija i uzrokovati netačnost rezultata analize.
- Prerani prestanak lečenja antibioticima ubija samo najosetljivije bakterije, dok se otpornije mogu umnožavati i nastaviti infekciju.
- Urinokultura urađena u ranom stadijumu infekcije mokraćnih puteva može biti manje tačna nego ona koja je urađena nakon što je postojanje infekcije dokazano.
- Upotreba katetera za sakupljanje uzoraka urina sniziće rizik od spoljašnje zagađenosti (kontaminacije).
- Veći je rizik za razvoj infekcije mokraćnih puteva kod ljudi koji imaju kateter duže vreme.
- Kod male dece ili beba sakupljanje uzoraka urina može se uraditi upotrebom specijalne sterilne plastične vrećice sa trakom oko otvora. Vrećica se pričvrsti oko dečjih genitalija dok mokre (obično se drži jedan sat). Posle toga se vrećica pažljhivo odstrani. Kod jako bolesnih beba, sakupljanje uzoraka urina se može uraditi suprapubičnom punkcijom – tankom iglom kroz trbušnu duplju direktno u mokraćnu bešiku).